

The Standard

Numero Yksi

Valokeilassa
Ronan & Erwan Boroullecin Kaari-sarja
ja Artekin valikoidut klassikot

artek

Kaari Ronan & Erwan Bouroullec

Bouroullecin veljekset yhdistivät oivaltavan muodon yksinkertaiseen rakenteeseen: lopputuloksena on hienostuneen käytännöllinen tuoteperhe.

Kaari-sarjaa suunnitellessaan Ronan ja Erwan Bouroullec tarkastelivat Artekin menneisyyttä uusin silmin. He kehittivät yksinkertaisen metallisen perusosan, jota hyödynnetään pöytiin, hyllyihin ja työtasoon. Tällä monipuolisesti sovellettavalla elementillä on yhteys Aallon standardiajatteluun, josta konkreettinen esimerkki on vuonna 1933 patentoitu L-jalka. Huolimatta likeisesta yhteydestä Artekin perinteeseen Kaari-sarjassa on onnistuttu löytämään oma estetiikkansa, joka erottaa sen klassisesta Artekin muotoilusta.

Kaari-sarjan periaate on hyvin yksinkertainen: pystysuoraan kohdistuva

kuormitus kannatellaan puuosalla. Pöytä tuetaan taivutetulla metallilla elegantisti ja ilmastisesti. Tukeva pystysuora puu ja taivutettu metalli yhdessä luovat keveyden tunningin ja ainutlaatuisen graafisen kuvion. Kaari-sarjan pinnat ovat linoleumia ja korkeakiiltoista laminaattia. Nuo materiaalit patinoituvat kauniisti ajan myötä. Bouroullecin veljesten muotoilu on tuotetta, mutta – kuten kaikki Artekin tuotteet – ne kestävät eliniän.

Bouroullecin veljesten Kaari-pöydässä taivutettu metalli tukee massiivipuuta ja silhuetti on ainutlaatuisen ilmava.

TW003

Tapio Wirkkala

Tuomalla kauniita ja yksinkertaisia tuotteita arkeen, Artek ylläpitää merkittävimpien suomalaisten muotoilijoiden aloittamaa perinnettä.

Artekin menestys kytkeytyy 1900-luvun puolivälin loistaviin arkkitehteihin ja muotoilijoihin. Aino ja Alvar Aalto inspiroituvat maamme maisemista ja hyödynsivät parhaalla mahdollisella tavalla sen metsiä ja ilmastoa. Samaan tapaan heitä nuoremmat Tapio Wirkkala ja Ilmari Tapiovaara ilmaisivat töissään suomalaisten mieltymyksen vaatimattomaan kauneuteen.

Vuosi 2015 ei ole ainoastaan Artekin 80. juhlavuosi vaan tänä vuonna tulee myös kuluneeksi sata vuotta Tapio Wirkkalan syntymästä. Koriste- ja kuvanveistäjäksi koulutautunut Wirkkala muistetaan parhaiten erinomaisen hienosta työstään puhalletun lasin parissa, mutta hän suunnitteli myös arkisempisia tuotteita, joista ehkä parhaiten muistetaan ketsuppipullo. Vuonna 2013 Artek toi markkinoille LED-version Wirkkalan timantinmuotoisesta

valonlähteestä vuodelta 1959. Polttimo voitti tuolloin Milanon triennaalin Grand Prix -palkinnon.

Wirkkalan merkkivuonna 2015 Artek tuo uustuotantona valikoimaan lasivarjostimen, jonka Wirkkala suunnitteli täydentämään timantinmuotoista polttimoa. Lasivarjostimen valmistavat mestaripuhaltajat, jotka pystyvät työstämään materiaalin äärimilleen. Läpikuultavan ohut lasivarjostin on osoitus vahvan ammattitaidon yhdistämisestä verrattain arkiseen tuotteeseen. Korkealaatuisena, käsityötä hyödyntävänä tuotteena valaisin tavoittaa täydellisesti Artekin hengen.

Kolmessa alkuperäisvärissä uustuotantoon otettu Tapio Wirkkalan puhallettu lasivarjostin toistaa valonlähteen muotoa. Lasivarjostimet saatavana 2016.

Luonnostaan ainutlaatuinen

Artekin puuhuonekaluissa on kauneutta, joka syntyy valmistusmateriaalin yksilöllisistä ominaisuuksista, puunsyiden rytmistä.

Metsät ovat tärkeitä suomalaisille. Ne peittävät lähes kaksi kolmasosaa koko Suomen maapinta-alasta ja joka viides suomalaisperhe omistaa metsää. Koululaiset tutustutetaan metsään. Yli sata vuotta jatkuneen metsänhoidon ansiosta metsät kasvavat sen sijaan että ne olisi kulutettu loppuun. Artek käyttää tehtaassaan materiaaleja taloudellisesti ja hyödyntää ylijäämäpuun tehtaan lämmityksessä. Suomalaisen puun erityinen kauneus johtuu osittain siitä, että puu kasvaa hitaasti ja rungoista tulee erityisen tiheäjuovaisia. Artekin käyttämät puut ovat noin 80 vuotta vanhoja, joten Artekin vuonna 2015 valmistamien tuotteiden materiaali on samanikäistä yrityksen kanssa.

Alvar Aallon aloittaessa uraansa Suomessa oli valtavat metsävarat ja

verrattain matala teollistumisaste. Aalto teki järkipäätöksen valitessaan puun materiaaliksi, mutta hän oli myös ihastunut sen luontaisiin ominaisuuksiin. Aalto halusi osoittaa puun soveltuvan taivutettavaksi yhtä hyvin kuin metalli. Yhdessä taitavien puuseppien kanssa Aalto kehitti muun muassa klassikoksi muodostuneen L-jalan. Artekin valmistustavat kytkeytyvät yhä, 80 vuotta myöhemmin, materiaalin ominaisuuksiin. Esimerkiksi Tankkituolin (nojatuoli 400) käsinojat valmistetaan samasta rungosta, jotta puun tiheys olisi sama. Artekissa puun luonnollista epäsäännöllisyyttä pidetään pikemminkin hyvänä kuin huonona puolena.

Suomen metsistä kaadetuista koivuista valmistetut Artekin tuolit ja jalkarat ovat yhtä ainutlaatuisia kuin puu, josta ne ovat valmistettu. Kuvassa tuoli 66, Alvar Aalto 1935.

Alvar Aallon vuonna 1936 suunnitteleman muunneltavan, puisen 100 säleseinän pehmeä muotokieli yhdistyy lakatun männyn luonnolliseen tuntuun.

Artek

80 vuotta

Artek juhlistaa 80-vuotista taivaltaan esittelemällä maineikkaan 901 tarjoiluvaunun uudet versiot.

Artek-nimi merkitsee taiteen ja teknologian liittoa. Yrityksen perustajat – arkkitehdit Alvar ja Aino Aalto, taidemesenaatti Maire Gullichsen ja taidehistorioitsija Nils-Gustav Hahl – halusivat vuonna 1935 edistää suomalaista huonekaluteollisuutta kotimaassa ja ulkomailla ja tuoda modernismin ihanteita Suomeen. Artek järjesti kansainvälisiä huonekalunäyttelyitä, jotka ilmensivät pohjoismaisen modernismin henkeä, ja yrityksen näyttelytiloissa Helsingissä esiteltiin ensi kertaa töitä merkittäviltä taiteilijoilta, joihin lukeutuivat mm. Calder, Matisse, Picasso ja Léger. Sitten Artek on jatkanut kansainvälistä yhteistyötä taiteilijoiden ja suunnittelijoiden, kuten Shigeru Banin, Enzo Marin, Tobias Rehbergerin, Konstantin Grcicin, Hella Jongeriuksen sekä Ronan ja Erwan Bouroullecin kanssa.

Juhlavuotenaan Artek on kutsunut Hella Jongeriuksen uudistamaan klassisen

901 tarjoiluvaunun, jonka Alvar Aalto suunnitteli Milanon triennaaliin vuonna 1936. Tarjoiluvaunussa näkyy Aallon kiinnostus brittiläiseen teekulttuuriin ja japanilaiseen puun työstöön, ja siinä heijastuvat myös Aaltojen matkat ja heidän kansainväliset ystävyysuhteensa. Jongerius on uudistanut tarjoiluvaunun värisävyjä hyvin hienovaraisesti ja leikittelee valon vaihtelulla tarjoiluvaunun ylä- ja alatasoilla. Harkitut värimuutokset korostavat Aallon tarjoiluvaunulle antamaa yksinkertaista mutta leikkisää muotoa.

Hella Jongeriuksen harkitusti uudistamassa Alvar Aallon 901 tarjoiluvaunussa mustaksi lakattu koivu sointuu mudan- ja hiilenvärisiin, linoleumista valmistettuihin ylä- ja alatasoihin.

1. KAARI pöytä

REB 001 (200x85 cm)

REB 002 (240x90 cm)

Suunnittelijat: Ronan & Erwan Bouroullec, 2015

Pöytätaaso: musta tai harmaa linoleumi, valkoinen tai musta korkeakiiltainen laminaatti.

Runko: mattalakattu luonnonvärinen tai mustaksi petsattu massiivitammi.

2. KAARI pöytä

REB 003 (Ø80 cm)

REB 004 (Ø110 cm)

Suunnittelijat: Ronan & Erwan Bouroullec, 2015

Pöytätaaso: musta tai harmaa linoleumi, valkoinen tai musta korkeakiiltainen laminaatti.

Runko: mattalakattu luonnonvärinen tai mustaksi petsattu massiivitammi.

3. KAARI työtaso

REB 006 (100x45 cm)

Suunnittelijat: Ronan & Erwan Bouroullec, 2015

Työtaso: musta, harmaa, punainen tai sininen linoleumi.

Seinäkannatin: mattalakattu luonnonvärinen tai mustaksi petsattu massiivitammi.

4. KAARI seinähyllä

REB 007 (Ø35 cm)

Suunnittelijat: Ronan & Erwan Bouroullec, 2015

Hyllä: musta, harmaa, punainen tai sininen linoleumi.

Seinäkannatin: mattalakattu luonnonvärinen tai mustaksi petsattu massiivitammi.

5. KAARI seinähyllä työtasolla

REB010 (200x142 cm)

Suunnittelijat: Ronan & Erwan Bouroullec, 2015

Hyllät: musta kiiltävä melamiini.

Työtaso: musta linoleumi.

Seinäkannatin: mattalakattu luonnonvärinen tai mustaksi petsattu massiivitammi.

6. Ronan & Erwan Bouroullec

Ronan (1971) ja Erwan (1976) Bouroullec ovat työskennelleet yhdessä yli 20 vuotta. Heidän yhteistyöstään on kehittynyt tiivis vuoropuhelu, johon kumpikin tuo oman persoonallisuutensa. Bouroullecien suunnittelun tarkkuus johtaa tasapainoisiin korkealaatuisiin tuotteisiin. Heidän työnsä kattaa koko kirjon tilojen

suunnittelusta huonekaluihin, arkkitehtuuriprojekteista seinäteksteileihin ja laajoihin sarjoihin. Suunnittelijajaveljekset tarttuvat mielellään myös kokeellisempiin projekteihin kehittäkseen ammattitaitoaan. Monet museot ovat omistaneet näyttelyitä Ronan ja Erwan Bouroullecille: mm. Design Museum Lontoossa, Museum of Contemporary Art Los Angeles, Vitra Design Museum Baselissa, Centre Pompidou Metzissä, Museum of Contemporary Art Chicagossa ja Musée des Arts Décoratifs Pariisissa. Joulukuussa 2014 Ronan ja Erwan Bouroullec saivat arvostetun Paneral London Design Medal -palkinnon.

7. L-jalka

Milanon triennaalissa ja Lontoossa, Fortnum & Masonin "Wood Only" -näyttelyssä ensi kertaa esitelty Alvar Aallon suunnittelema L-jalka patentoitiin vuonna 1933. Taivutetusta L-jalasta tuli Aallon standardiajattelun ilmentymä, vakio-osa. Sen avulla suunnittelija pystyi yhdistelemään vaaka- ja pystysuoria osia jakkaroiksi, tuoleiksi, penkeiksi, pöydiksi, hyllyiksi ynnä muiksi huonekaluiksi. L-jalan käyttöönotto oli tärkeä virstanpylväs matkalla Artekin perustamiseen vuonna 1935.

8. Suomen ilmasto

Aallon arkkitehtuurissa luonnonvalolla on keskeinen rooli. Suomessa valon määrä on ison osan vuodesta hyvin rajallista, joten luonnonvalon rinnalla laadukas keinvalo ja valaisimet ovat olleet tärkeässä osassa Aallon rakennuksissa ja Artekin valikoimassa. Aallon valaisinten lisäksi Artekin valikoimaan kuuluu myös toisen suomalaisen mestarin, Tapio Wirkkalan, suunnittelema valaisimia. Alvar Aaltoa kiinnosti valaisinsuunnittelussa valon optisen laadun ja sen psyykkisten vaikutusten lisäksi myös muodon veistoksellisuus. Hän ryhtyi suunnittelemaan valaisimia arkkitehtuuriprojekteihinsa jo 1920-luvun puolivälissä. Aallon valaisimissa kohtaavat esteettisyys ja toimivuus: valaisimet ovat kauniita myös ollessaan sammutettuina.

9. Riippuvalaisin A110

"Käsikranaatti"

Riippuvalaisin A110 on saanut muotonsa perusteella kutsumanimeseen Käsikranaatti. Aalto suunnitteli sen piirtämänsä Suomalaisten Teknikkojen Seuran

taloon vuosina 1948–53. Valaisinta käytettiin myös Aallon samoihin aikoihin suunnittelemassa Säynätsalon kunnantalossa.

Suunnittelija: Alvar Aalto, 1952
Saatavana: musta varjostin/messingillä päällystetty rengas, valkoinen varjostin/messingillä päällystetty rengas, musta varjostin/musta rengas tai valkoinen varjostin/valkoinen rengas.

10. Riippuvalaisin A331

"Mehiläispesä"

Riippuvalaisin A331 suunniteltiin Jyväskylän yliopistoon, ja siitä tuli yksi Aallon suosituimmista valaisimista sekä koteihin että julkisiin tiloihin. Sytytettyä Mehiläispesä jakaa valoa tasaisesti rei'itetystä välirenkaistaan. Valaisin on sammutettunakin koristeellisen veistoksellinen.

Suunnittelija: Alvar Aalto, 1953
Saatavana: valkoiseksi maalattu varjostin/messinkipinnoitetut teräsrenkaat tai valkoiseksi maalattu varjostin/kromatut teräsrenkaat.

11. Riippuvalaisin A330S

"Kultakello"
Riippuvalaisin A330S, kutsumanimeltään Kultakello suunniteltiin alun perin Savoy-ravintolaan Helsinkiin. Yhdestä kappaleesta valmistetussa Kultakellossa yhdistyvät Aallolle tyypillinen virtaviivainen muotoilu ja pehmeä, intiimi valo.

Suunnittelija: Alvar Aalto, 1937
Saatavana: messinkivarjostin/sisäpinta maalattu valkoinen, kromattu teräsvarjostin/sisäpinta valkoinen, mustaksi maalattu teräsvarjostin/sisäpinta valkoinen, valkoiseksi maalattu teräsvarjostin/sisäpinta valkoinen.

12. Riippuvalaisin A333 "Nauris"

Tämä keskitetysti valoa antava valaisin on saanut muotonsa ansiosta kutsumanimen "Nauris". Sytytettyä sen yläosan osittain sisäkkäin olevien renkaiden välistä tuleva valo korostaa valaisimen muotoa. A333 riippuvalaisimia on käytetty muun muassa Kansaneläkelaitoksen tiloissa (1956).

Suunnittelija: Alvar Aalto, 1950-luku
Saatavana: valkoiseksi maalattu teräsvarjostin/messinkipinnoitettu teräsrenkas, valkoiseksi maalattu teräsvarjostin/valkoiseksi maalattu teräsrenkas.

13. Tapio Wirkkala (1915–1985)

Tapio Wirkkala on modernin suomalaisen muotoilun vahva vaikuttaja. Hän oli poikkeuksellisen monipuolinen ja tuottoisa muotoilija sekä taiteilija, joka ei antanut materiaalien tai ammatillisten näkemysten rajoittaa luomistyötään. Hänen teoksensa ulottuvat postimerkin kokoisista töistä tulevaisuuden kaupunkisuunnitteluun, koruista ympäristötaiteeseen, valokatkaisijoista seteleihin. Hän yhdisti käsityön ja teollisen valmistuksen, ainutlaatuisen taiteellisen muodon ja massatuotannon, perinteen ja innovaatiot. Wirkkala suunnitteli tuotteita monille Suomalaisille yrityksille ja työskenteli lisäksi Italiassa, Saksassa ja Meksikossa.

14. Wirkkalan timantinmuotoinen polttimo, LED-valonlähde WIR-105

Suunnittelija: Tapio Wirkkala, 1959
Kesto: 15 000 h
Lumen-valon määrä: 470 lumenia (vastaa 40 watin hehkulamppua)
Energialuokka A+

15. TW003 Riippuvälaisin

Suunnittelija: Tapio Wirkkala, 1960
Mustaksi maalattua terästä.

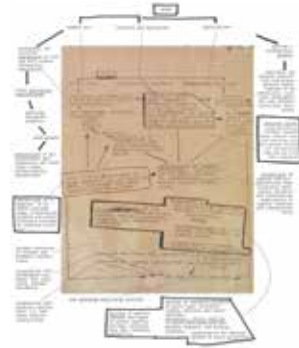
16. Puhallettu lasivarjostin K2-140
Suunnittelija: Tapio Wirkkala, 1960
Käsinpuhallettua värjättyä lasia.
Lasivarjostin saatavana 2016.

17. Nojatuoli 400 "Tankki"

Tankki-lempinimen saanut nojatuoli 400 esiteltiin Milanon triennaalissa vuonna 1936, ja se on yksi Aallon klassikoista. Tuolin runko koostuu taivutetuista, laminoituista koivujaloista, jotka joustavat miellyttävästi istuttaessa.

Suunnittelija: Alvar Aalto, 1936
Käsinojat: Koivua, useita lakka- ja petsivaihtoehtoja.
Istuin: joustinpehmustus, vaahtomuovi ja polyesterivanu, useita verhoiluvaihtoehtoja.

18. Modernismin ihanteita

Artekin perustajat kirjassivat manifestissaan tehtävänsä ja tavoitteensa, jotka yltyivät pitkälle yli huonekalujen myynnin ja jakelun. Heidän ajatuksenaan oli yhdistää moderni kuvataide, rationaalinen huonekalutuotanto ja asumiskulttuurin kehittäminen tuomalla parannuksia niin kaupunkilaisten arkeen kuin arkkitehtuuriin ja muotoiluunkin. Manifesti on yhä tärkeä inspiraationlähde, ideologinen kannanotto ja avaindokumentti Artekin hengen määrittämiseen.

19. Konstantin Grcic

Konstantin Grcic (1965) määrittelee toiminnallisuuden ihmisen kannalta yhdistäen tiukan muodollisuuden henkiseen valppauteen ja huumoriin. Jokaista Grcicin suunnittelemaa tuotetta leimaa hänen huolellinen paneutumisensa muotoilun ja arkkitehtuurin historiaan sekä intohimonsa teknologiaan ja materiaaleihin. Konstantin Grcic Industrial Design (KGID) aloitti toimintansa Münchenissä vuonna 1991, ja siitä lähtien Grcic on suunnitellut huonekaluja, valaisimia ja muita tuotteita

taideteollisuusalan johtaville yrityksille. Monet hänen tuotteistaan ovat saaneet kansainvälisiä muotoilupalkintoja, ja hänen töitään on esillä maailman merkittävimpien taideteollisuusmuseoiden pysyvissä kokoelmissa. Hänen yksityisnäyttelyitään on ollut Museum Boijmans Van Beuningenissa Rotterdamissa, Haus der Kunstissa Münchenissä, Art Institute of Chicagossa, Vitra Design Museumissa Baselissa, Ruotsin arkkitehtuurimuseossa Tukholmassa ja Z33:ssa Hollannissa.

20. RIVAL tuoli

KG001 (Matala) KG002 (Korkea)
Suunnittelija: Konstantin Grcic, 2014
Selkänoja: koivulamellia.
Jalat: massiivikoivua.
Istuinkuppi: polypropyleeniä, pyörivä istuin. Saatavana lakattuna luonnonvärisenä, valkoisena, punaisena ja mustana.
Verhoiluvaihtoehtoina 3D-kudottu kangas tai nahka.

21. Hella Jongerius

Muotoilija Hella Jongerius (1963) on tullut tunnetuksi erityisestä tavastaan yhdistää teollisuutta ja käsityötä, korkeaa teknologiaa ja tavanomaisempaa, perinnettä ja nykyaikaa. Jongerius valmistui Eindhovenin Design Academyssä

vuonna 1993 ja perusti suunnittelu yrityksensä Jongeriuslabin, jonka nimissä hän tekee omia projektejaan ja suunnittelee myös muille. Hänen töitään on ollut esillä mm. Cooper Hewitt National Design Museumissa New Yorkissa, MoMAssa New Yorkissa, Design Museum Londonissa, Vitra Design Museumissa Baselissa, Museum Boijmans Van Beuningenissa Rotterdamissa, Galerie kroo:ssa Pariisissa ja Moss Galleryssa New Yorkissa.

22. Tarjoiluvaunu 901

Suunnittelija: Alvar Aalto, 1936
Runko: lakattu koivu.
Tasot: valkoinen laminaatti tai musta linoleumi.
Pyörät: maalattu valkoinen.
Hella Jongerius Collection 2015
Vaalea versio:
Runko: lakattu koivu.
Ylätaso: kermanvärinen linoleumi.
Alataso: valkoinen laminaatti.
Pyörät: maalattu kermanvärinen, valkoinen kumirengas.
Tumma versio:
Runko: mustaksi maalattu koivu.
Ylätaso: mudanvärinen linoleumi.
Alataso: hiilenmusta linoleumi.
Pyörät: maalattu mudanvärinen, musta kumirengas.

Pääkonttori
Artek Oy Ab
Lönrotinkatu 7
00120 Helsinki
Finland

Artek-myymäla
Eteläesplanadi 18
FIN-00130 Helsinki
Avoinna: ark. 10-19, la 10-16

Artek Facebookissa@Artek
Artek Instagramissa@artekglobal
Artek Twitterissä@artek_global

Esitteen tuotteet saatavana Artekin myymälästä ja valikoiduilla jälleenmyyjiltämme:
artek.fi – yhteystiedot –
Artek jälleenmyyjät ja näyttelyt

Graafinen suunnittelu ja kollaasit:
Something Fantastic
Valokuvat: Zara Pfeifer
Tuotekuvat: Artek
Tekstit: Emily King

Valokuvaviitteet:
1–5. Atelier Bouroullec
6. Ola Rindal
7. Artek
8. Eino Mäkinen
9–10. Juha Nenonen
11. Artek
12. Juha Nenonen
13. Maarja Wirkkala
14–15. Artek
16. Marc Eggimann
17–18. Artek
19. Markus Jans
20. Artek
21. Marcus Gaab
22. Marc Eggimann

Lisätietoa yrityksestä ja tuotteista osoitteessa artek.fi.

09/2015

Nuoret idealistit Alvar ja Aino Aalto, Maire Gullichsen ja Nils-Gustav Hahl perustivat Artekin Helsingissä vuonna 1935 "harjoittaakseen huonekalujen kauppaa sekä edistääkseen näyttelyiden avulla ja muulla tavoin nykyaikaista asuntokulttuuria". Nykyisin Artekin valikoima koostuu huonekaluista, valaisimista ja sisustustuotteista, joita ovat suunnitelleet suomalaiset mestarit ja johtavat kansainväliset muotoilijat. Valikoimaa yhdistää selkeys, toimivuus ja yksinkertainen kauneus. Nykyisin Artek tunnetaan yhtenä nykyaikaisen muotoilun innovatiivisimmista toimijoista, joka luo tulevaisuudenpolkuja muotoilun, arkkitehtuurin ja taiteen alueilla sekä niiden risteyksissä.

[artek.fi](https://www.artek.fi)